

ali nauk, kako mora kmetovavec svojo živino rediti, ji streči, jo kermi in ozdravljati. Po nemški spisal J. N. Rohlves; poslovenjeno po 19. natisu. V Celovcu natisnil in na prodaj ima Janez Leon. Velja 1 fl. 22 kr. — Slavnoznani gosp. predstavljavec je rešil svojo nalogo, kakor vselej, tako tudi tukaj prav izverstno, to je, prav umevno in lepo je poslovenil nemško besedo in čutivši, da ima z zastaranim blagom opraviti, je prav marljivo sam dodajal, kar je mogel drugzega blaga — al mertveca tudi naj krepkejša moč ne more več k življenji zbuditi. Rohlves (rojen 14. maja 1755, umerl 1823) je bil za svoj čas sloveč mož — al takrat je bilo živinozdravstvo še na zelo nizki stopnji; natora bolezin se ni še dostojno poznala pa tudi moč zdravil ne; odtod tista ogromna mešanca, kakor jo, na priliko, nahajamo pri „bromu v nogi“ z osmerimi olji, med katerimi je celó oster strup vitrijolovo ali hudičovo olje! itd. Ne bi se splačalo, da bi dalje pretresali Rohlves-a, ker skor pri vsaki bolezni bi imeli opravila dovelj; — tedaj le to rečemo, da škoda za velik trud, ki ga je imel gosp. predstavljavec z delom, ki se tudi v 19. nemškem natisu ni ne za las pomladilo.

### Novičar iz avstrijskih krajev.

*Iz Tersta* 29. okt. \* Danes dopoldne je tukaj med gromom in bliskom deževalo kakor da bi bilo iz škafo lilo; morje je bilo silno nemirno in se je blizo luke razlivalo čez bregove po nekterih ulicah tako, da so konji bredli do kolén v vodi; sodcov in lesovja je plavalo dokaj po terjih in tu in tam je derla voda kot hudournik; v nekterih magacinih je povodinj naredila precej škode. — Kolera je večidel potihnila; v mestu in okolici jih je od začetka bolezni noter do 20. t. m. zbolelo 4255, pomerlo 1753, v 316 vaséh istrijskega okrožja in kvarnerskih otokov jih je zbolelo 19.160, pomerlo pa 6571.

*Iz Štajarskega* se sliši iz mnogih krajev, da letošnji vinski pridelek ni ravno obilen, vino pa je tako dobro, da bo še prekosilo tisto od leta 1848. Gosp. prof. dr. Hlubek, s katerim smo se unidan na železnici srečali, nam je pokazal zapissek sladkosti mnogoverstnega letošnjega mošta, iz katerega smo vidili, da mnogi mošt je sladek kot sirup.

*Iz Ptuja.* \* Te dni je bil tukaj tisti razbojnik obeshen, ki je pred poldrugim letom v Rogatcu nekega delavca na senišču z osjo ubil in ga obropal.

*Iz Ljubljane.* Gosp. dr. Jož. Krajnc, sedaj pomočni referent pri tukajšni dnarstveni prokuraciji, poprej pa učitelj pravoslovja v slovenskem jeziku v Gradcu, je po najvišjem sklepu od 9. t. m. izvoljen za pravega profesorja avstrijskega civilnega, kupčijskega in meničnega prava v Sibiriji (Hermannstadt).

### Novičar iz raznih krajev.

Tista naprava, po kateri hoče vlada avstrijska dolžnih 155 milijonov gold. dunajski banki poplačati, je zdaj gotova. C. k. ministerstvo dnarstva je 18. dan t. m. razglasilo sklenjeno pogodbo, po kateri je vlada banki izročila svojih posestev za 156 mil. in 485.060 gold.; s temi pesestvi smé banka po svoji volji gospodariti, pa tudi jih prodati; če bi ne skupila svojih 155 mil. iz njih, ji bo vlada primanjstvo v 3 mescih doplačala. Omenjene cesarske posestva, ktere bo banka o vsih Svetih prevzela, so na Ogorskem z 130.863 orali zemljiš in 158.864 orali gojzdov, v Vojvodini in Banatu z 122.615 orali zemljiš in 186.603 orali gojzdov, na Horvaškem z 2098 orali zemljiš in 14.672 orali gojzdov, na Erdeljskem z 8279

orali zemljiš in 11.126 or. gojzdov, v Austrii z 870 or. zemljiš in 69.726 or. gojzdov, na Českem z 9634 orali zemljiš in 109.579 or. gojzdov, v Galiciji z 4480 or. zemljiš in 73.900 or. gojzdov, na Koroškem in Krajnskem (Št. Andrej, Stallfried in Rabel, Gospa Sveta, Loka in Prosnic (?), Postojna) z 829 or. zemljiš in 21.528 orali gojzdov. — Po razpisu ministerskem od 21. t. m. je pa bila dunajski banki pravica podeljena napraviti zastavno banko, ktera ni vezana na merilo činžov; banka bo tedaj izdajala v ta namen kmetovavcem in hišnim posestnikom, ki bojo dnarja potrebovali, proti vtabuliranju na njih posestvo, zastavne bankovce (Pfandbriefe), ki bojo veljavni kot drug dnar; pa prejemala bo tudi kapitale od sosesk, družtev in štifteng, otročji in depozitni dnar, in odrajtovala činže vsakemu, kdor je v ti zastavni banki kaj dnarja naložil. Kdaj se bo ta zastavna banka začela, bo še le pozneje povedano. — Vladen ukaz zapoveduje, da tisti, kdor je kako divjo zvér ubil, ima pravico do postavne talije, ne pa do ubite zveri; ona je vlast tistega, v čigar vlastnem ali pa najetem lovskem okraji je bila ubita. — Po ministerskem razpisu je plača gimnazijalnih učiteljev tako določena, da na gimnazijah 1. razreda dobivajo pravi učitelji po 900 in 1000 fl., 2. razreda po 800 in 900 fl., 3. razreda pa po 700 in 800 fl.; desetnina ostane po starem. — Razglas c. k. deželne sodnije dunajske od 22. t. m. kliče dr. Goldmark-a, dr. Violand-a in profesorja Fuster-a, ki so od leta 1848 vélike izdaje obdolženi, naj pridejo do konca januarja 1856 pred dunajsko deželno sodnijo, sicer se bojo obsodili brez zaslišanja. — Na Dunaji so začeli derva na vago prodajati, cent razsekanih in razžaganih derv velja 49 krajc. — Iz Krima tabart nič novega. Armada zaveznikov se je 22. t. m. z 30 do 40.000 vojaki vzdignila iz Eupatorije proti Tulatu; ker pa je zapazila, da ni varno, dalje iti, se je vernila nazaj do Aktatha, ki ni deleč od Eupatorije. — Iz Moldave in Valahije se bojo kmali važne reči slišale; spomladi bode iztekla 7letna vlada ondašnjih hospodarjev in treba bo ondašnjo vlado na novo ustanoviti; kako pa? to je sedaj važno vprašanje. — Iz rusovskega Poljskega se slišijo žalostne novice; nadloge so ondi do verha prikipale: dragina grozna, letina šlaba, večkratne povodnje, goveja kuga, davšine za vojsko in obilno rekrutiranje — vse to tare deželo strašno. — Konkordat ne bo pred mescom decembrom oklican, ker še le ta mesec ima collegium sanctum svoj zbor, kteremu mora papež pred javnim oklicom to zavezo na znanje dati. — Amerikanska vlada in angleška ste se nekaj spérle. Znano je, da je angleška vlada nabirala vojake kakor na Nemškem in Laškem tudi v Ameriki; nabiravci so se nek gerdo obnašali, in ker si amerikanska in angleška vlada tako niste prijetlici, je pisala nek amerikanska vlada razžaljivno pismo angležki, ta pa je na to pismo s tem odgovorila, da je poslala 3 linejne vojne barke v Kubo. — V Majncu na Nemškem je te dni neki gospodar postavil 9 funtov in pol težki krompir na ogled.

#### Stan kursa na Dunaji 28. oktobra 1855.

|                           |         |          |                            |               |
|---------------------------|---------|----------|----------------------------|---------------|
| Obligacije                | 5 %     | 75 fl.   | Esterhaz. srečke po 40 fl. | 71 fl.        |
| državnega                 | 4 1/2 % | 66 1/8 " | Windisgrac. " "            | 20 " 25 "     |
| dolga                     | 4 %     | 60 "     | Waldstein. " "             | 20 " 24 1/2 " |
|                           | 3 %     | 45 "     | Keglevičeve " "            | 10 " 10 "     |
|                           | 2 1/2 % | 37 "     | Cesarski cekini. . . . .   | 5 fl. 20      |
| Oblig. 5% od leta 1851    | B 85    | "        | Napoleonor (20 frankov)    | 8 fl. 49      |
| Oblig. zemljiš. odkupa 5% | 68      | "        | Suverendor . . . . .       | 15 fl. 18     |
| Zajem od leta 1834 . . .  | 228     | "        | Ruski imperial . . . . .   | 9 fl. 8       |
| " " 1839 . . .            | 118 1/4 | "        | Pruski Fridrihsdor . . .   | 9 fl. 15      |
| " z loterijo od leta 1854 | 98 1/4  | "        | Angležki suverendor . .    | 11 fl. 8      |
| " narodni od leta 1854    | 79      | "        | Nadavk (agio) srebra:      |               |
|                           |         |          | na 100 fl. 14 1/4 fl.      |               |